

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Institutul pentru
Politici și Reforme
Europene

Eastern Europe Studies Centre

Clientelismul politic și investițiile publice locale: evidență, riscuri și soluții

Platformă: Zoom.us

Transmisiune live: Privesc.eu

Data: 29 iunie 2021

SCOPUL STUDIULUI PRIVIND CLIENTELISMUL POLITIC

Proiectul este cofinanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer

Studiul privind evaluarea clientelismului politic este realizat anual în cadrul Proiectului „Informează, Abilitează, Acționează. Societatea Civilă pentru o mai bună guvernare bugetară în Moldova”, finanțat de Uniunea Europeană (UE) și Fundația Konrad Adenauer și implementat de Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, în calitate de partener principal, Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE) și Centrul pentru Studii Est-Europene (CSEE) din Vilnius, Lituania.

În contextul în care managementul finanțelor publice la nivel local depinde într-o mare măsură de managementul finanțelor publice la nivel central, proiectul desfășoară o serie de activități menite să sporească responsabilitatea guvernului în această privință. Un instrument important în acest sens este analiza problemei clientelismului politic: alocarea mijloacelor financiare publice de la nivel central la nivel local în funcție de afilierea politică și/sau loialitate. Prin urmare, echipa de experți a proiectului testează anual, dacă afilierea politică a Autorităților Publice Locale (APL) influențează volumul transferurilor bănești din bugetul central. Per general, studiul prezintă o evidență clară a existenței și modului de manifestare a fenomenului clientelismului politic și vine cu o serie de recomandări de politici publice în această privință.

Actuala ediție a studiului privind clientelismul relevă faptul că practica alocării resurselor financiare din către autoritățile centrale autorităților locale pe criterii politice a continuat și la crearea Bugetului de Stat pentru anul 2021. Prin urmare, estimările în această privință arată că afilierea politică are un rol semnificativ și este strâns legată de transferurile pentru cheltuielile de capital. Așadar, este previzibil faptul că unitățile administrativ-teritoriale conduse de persoane apropiate majorității parlamentare vor recepționa transferuri mult mai mari, comparativ cu raioanele și localitățile ale căror persoane din conducere nu sunt afiliate guvernării. Potrivit estimărilor, localitățile ale căror primari sunt reprezentanți ai partidelor de la guvernare vor primi transferuri bănești din Bugetul de Stat pentru 2021 cu circa 40,2% mai mari decât orașele și satele care au primari neafiliați guvernării.

Această situație demonstrează faptul că distribuția transferurilor pentru cheltuielile de capital nu este reglementată corespunzător, în timp ce pentru restul transferurilor din bugetul de stat către bugetele locale, unde clientelismul politic nu este atât de evident, există reguli clare de distribuție a fondurilor publice. Spre exemplu, transferurile pentru uz general către APL-urile de nivelul II sunt determinate de numărul populației și de aria unității teritoriale, transferurile pentru infrastructura drumurilor pentru APL-urile de nivelul II sunt determinate de lungimea drumurilor, iar transferurile pentru infrastructura drumurilor pentru APL-urile de nivelul I sunt calculate în funcție de numărul populației, deci implicarea factorului politic aici este substanțial limitată, ceea ce reduce, de asemenea, și favorizarea pe criterii politice în procesul de distribuție a transferurilor.

DESPRE EVENIMENT

Luând în considerație constatările studiului menționate mai sus, scopul acestui eveniment este de a prezenta aceste concluzii publicului larg și de a facilita un dialog între părțile vizate și experți despre fenomenul clientelismului politic, dar cel mai important, despre politicile și reformele care necesită a fi promovate pentru a reduce acest fenomen. Echipa de proiect își propune să promoveze aceste recomandări pentru a fi incluse în programul de guvernare după alegerile parlamentare anticipate.

II PUBLICUL ȚINTĂ

INSTITUȚII DE STAT

- Parlamentul Republicii Moldova și, în particular, Comisia parlamentară „Economie, Buget și Finanțe” și Comisia parlamentară de control al finanțelor publice;
- Cancelaria de stat;
- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Economiei și Infrastructurii;
- Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului;
- Autoritățile Publice Licale beneficiare ale proiectului (20 de APL-uri din regiunile Nord, Centru, Sud și UTA Găgăuzia (Bălți, Soroca, Drochia, Sîngerei, Florești, Strășeni, Călărași, Rezina, Telenești, Șoldănești, Cahul, Cimișlia, Leova, Cantemir, comuna Sălcuța, Ceadâr-Lunga, Vulcănești, comuna Baurci, comuna Tomai și comuna Gaidar)).

SOCIETATEA CIVILĂ

- Partenerii regionali ai proiectului (Asociațiile Obștești: „AZI”, „Caroma Nord”, „Contact”, „Habitat”, „Institutul pentru Inițiative Rurale”);
- Organizații ale Societății Civile care sunt active în domeniul bugetării participative (ex. IDIS „Viitorul”, Transparency International);
- Membrii Platformei Naționale a Forumului Societății Civile din Parteneriatul Estic;
- CALM.

COMUNITATEA DONATORILOR ȘI PARTENERII DE DEZVOLTARE

- Delegația Uniunii Europene (UE);
- KAS;
- Banca Mondială;
- Fondul Monetar Internațional;
- Echipa de țară UN;
- UNDP;
- USAID;
- Ambasada Olandei;
- GIZ;
- Ambasada Germaniei;
- Ambasada SUA;
- Ambasada României;
- Ambasada Suediei;
- Biroul de Cooperare al Eleveției în Republica Moldova.

ALTE PĂRȚI INTERESATE

- Reprezentanți ai mediului academic (ex. Academia de Studii Economice a Moldovei; Institutul pentru Cercetări Economice);
- Reprezentanți ai UE și ai altor parteneri de dezvoltare care finanțează proiecte implementate la nivel regional și local;
- Mass-media (ex. Logos Press, Moldstreet, Pro TV, Agora, TVR Moldova, Moldova 1, Canal Regional etc.).

III. AGENDA

Limba:	Română (cu traducere simultană în engleză)
Platformă:	Zoom.us
10:00 – 10.15	Cuvinte de salut <i>Gintautas Baranauskas</i> , șef adjunct al Secției Operațiuni, Delegația UE în Republica Moldova; <i>Tatiana Ivanicichina</i> , secretară de stat, Ministerul Finanțelor (tbc); <i>Sanda Sandu</i> , coordonatoare de program, Fundația Konrad Adenauer (KAS); <i>Viorel Furdui</i> , director executiv, Congresul Autorităților Locale din Moldova; <i>Adrian Lupușor</i> , team leader al proiectului "Informează, Abilitează și Acționează. Societatea civilă pentru o mai bună guvernare bugetară în Moldova".
10.15 – 10.45	Cientelismul politic în distribuirea alocațiilor bugetare către Autoritățile Publice Locale: definirea problemei și formularea recomandărilor de politici publice.
	<i>Alexandru Fală</i> , „Expert-Grup”; <i>Stanislav Ghilețchi</i> , Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE); <u>Moderatoare:</u> <i>Tatiana Savva</i> , directoare de program, „Expert-Grup”. <u>Întrebări cheie/subiectele de discuție:</u> • Ce este fenomenul clientelismului politic și de ce acesta reprezintă o problemă? • Cum se manifestă clientelismul politic în transferurile de la bugetul public către bugetele locale? • Care este amploarea fenomenului clientelismului politic în Moldova, originea și ramificarea acestuia? • Ce politici și reforme pot fi implementate pentru a soluționa această problemă?
10.45 – 11.30	Discuții în baza constatărilor studiului. Încheierea evenimentului.